

DYREKTYWA PARLAMENTU I RADY WE

z dnia 8 czerwca 2000

**w sprawie niektórych aspektów prawnych usług w społeczeństwie informacyjnym, a w szczególności handlu elektronicznego w obrębie wolnego rynku ("dyrektywa dotycząca handlu elektronicznego")
(2000/31/WE)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ:

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności jego art. 47 ust. 2, art. 55 i 95,

uwzględniając wniosek Komisji 11 Dz.U. WE nr C 30, z 5.02.1999, str. 4., uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego 22 Dz.U. WE nr C 169, z 16.06.1999, str. 36.,

działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu³³ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 6 maja 1999 r. (Dz.U. WE nr C 279, z 1. 10.1999, str. 389), wspólne stanowisko Rady z dnia 28 lutego 2000 r. (Dz.U. WE nr C 128, z 8.05.2000, str. 32) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 4 maja 2000 r. (dotychczas nie opublikowana w Dzienniku Urzędowym),

a także mając na uwadze co następuje:

- 1) Unia Europejska ma na celu ustanowienie ściślejszych związków między państwami a narodami europejskimi oraz zapewnienie postępu gospodarczego i społecznego. Zgodnie z art. 14 ust. 2 Traktatu, rynek wewnętrzny zawiera przestrzeń bez granic wewnętrznych, w której swobodny przepływ towarów oraz usług, jak też i swoboda zakładania działalności gospodarczej są zapewnione. Rozwój usług w społeczeństwie informacyjnym w przestrzeni bez granic wewnętrznych jest istotnym środkiem dla wyeliminowania przeszkód, które dzielą narody europejskie.
- 2) rozwój handlu elektronicznego w społeczeństwie informacyjnym oferuje możliwości ważne dla zatrudnienia we Wspólnocie, w szczególności w małych i średnich przedsiębiorstwach. Ułatwi on wzrost gospodarczy przedsiębiorstw europejskich, jak też ich inwestycji w innowację, a także może on wzmocnić konkurencyjność przedsiębiorstw europejskich, pod warunkiem, że każdy będzie mógł mieć dostęp do Internetu.
- 3) prawo wspólnotowe oraz cechy charakterystyczne porządku prawnego Wspólnoty stanowią istotny atut, aby obywatele oraz operatorzy europejscy mogli w pełni skorzystać, bez względu na granice, z możliwości oferowanych przez przemysł elektroniczny. Przedmiotem niniejszej dyrektywy jest w ten sposób zapewnienie wysokiego poziomu integracji prawnej we Wspólnocie, aby stworzyć rzeczywistą przestrzeń bez granic dla usług w społeczeństwie informacyjnym.
- 4) ważne jest, aby zadbać o to, żeby handel elektroniczny mógł korzystać w całości z rynku wewnętrznego, a więc żeby z tego samego tytułu co z dyrektywy Rady 89/522/EWG z 3 października 1989 r. mającej na celu koordynację niektórych ustaw, rozporządzeń i

przepisów administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do wykonywania działalności transmisji telewizyjnej⁴⁴ Dz.U. WE nr L 298, z 17.10.1989, str. 23. Dyrektywa zmieniona przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 97/36/WE (Dz.U. WE nr L 202, z 30.07.1997, str. 60)., wysoki poziom integracji wspólnotowej został osiągnięty.

- 5) rozwój usług w społeczeństwie informacyjnym we Wspólnocie jest ograniczony przez pewną liczbę przeszkód prawnych dla dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego, których charakter może czynić mniej atrakcyjnym wykonywanie swobody prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobody świadczenia usług. Te przeszkody mieszczą się w rozbieżności ustawodawstw, jak też w niepewności prawa systemów krajowych stosujących się do tych usług. Pod nieobecność koordynacji oraz przystosowania ustawodawstw w odnośnych dziedzinach, przeszkody mogą być uzasadnione w stosunku do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich. Niepewność prawa istnieje w zakresie kontroli, jaką państwa członkowskie mogą wykonywać nad usługami pochodzącymi z innego państwa członkowskiego.
- 6) należy, w stosunku do celów wspólnotowych oraz art. 43 i 49 Traktatu i pochodnego prawa wspólnotowego, zlikwidować przeszkody poprzez koordynację niektórych ustawodawstw krajowych oraz poprzez wyjaśnienie na poziomie wspólnotowym niektórych pojęć prawnych, w granicach koniecznych do dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Niniejsza dyrektywa, nie zajmując się pewnymi specyficznymi kwestiami, które wywołują problemy dla rynku wewnętrznego, jest całkowicie spójna z koniecznością przestrzegania zasady subsydiarności, takiej jaka wyrażona jest w art. 5 Traktatu.
- 7) aby zagwarantować bezpieczeństwo prawne oraz zaufanie konsumenta, trzeba by niniejsza dyrektywa stworzyła wyraźne ogólne ramy dla zajęcia się pewnymi aspektami prawnymi handlu elektronicznego na rynku wewnętrznym.
- 8) celem niniejszej dyrektywy jest stworzenie ram prawnych dla zapewnienia swobodnego przepływu usług w społeczeństwie informacyjnym między państwami członkowskimi, a nie harmonizacja w dziedzinie prawa karnego jako takiego.
- 9) w wielu przypadkach swobodny przepływ usług w społeczeństwie informacyjnym może specyficznym odzwierciedlać, w ustawodawstwie wspólnotowym, bardziej ogólną zasadę, to znaczy swobodę wypowiedania się, usankcjonowaną przez art. 10 ust. 1 konwencji w sprawie zachowania praw człowieka oraz podstawowych swobód, która została ratyfikowana przez wszystkie państwa członkowskie. Z tego powodu dyrektywy zajmujące się świadczeniem usług w społeczeństwie informacyjnym powinny zapewniać, aby działalność ta mogła być wykonywana swobodnie na mocy cytowanego artykułu, z jedynym zastrzeżeniem ograniczeń przewidzianych w art. 46 ust. 1 Traktatu. Niniejsza dyrektywa nie zamierza naruszać przepisów oraz podstawowych zasad w dziedzinie swobody wypowiedania się.
- 10) zgodnie z zasadą proporcjonalności, środki przewidziane przez niniejszą dyrektywę ograniczają się ściśle do minimum, wymaganego do osiągnięcia celu sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Tam gdzie jest konieczne, aby interweniować na poziomie wspólnotowym, oraz żeby zagwarantować przestrzeń, która byłaby rzeczywiście bez granic wewnętrznych dla handlu elektronicznego, dyrektywa musi zapewnić wysoki poziom ochrony celów związanych z interesem ogólnym, a w szczególności ochronę nieletnich, godności ludzkiej, konsumenta oraz zdrowia publicznego. Zgodnie z art. 152 Traktatu, ochrona zdrowia publicznego jest istotnym składnikiem innych polityk Wspólnoty.

11) niniejsza dyrektywa nie narusza poziomu ochrony istniejącego zwłaszcza w dziedzinie ochrony zdrowia publicznego oraz interesów konsumentów, ustanowionego przez instrumenty wspólnotowe. Między innymi dyrektywa Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. dotycząca nieprawnych klauzul w umowach zawieranych z konsumentami⁵⁵ Dz.U. WE nr L 95, z 21.04.1993, str. 29. oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 97/7/WE z 20 maj 1997 r. dotycząca ochrony konsumentów w dziedzinie umów na odległość⁶⁶ Dz.U. WE nr L 144, z 4.06.1997, str. 19., stanowią podstawowy element dla ochrony konsumentów w dziedzinie dotyczącej umów. Te dyrektywy stosują się także w całości do usług w społeczeństwie informacyjnym. Ten sam dorobek prawny Wspólnoty, który ma pełne zastosowanie do usług w społeczeństwie informacyjnym, łączy też ze sobą przede wszystkim dyrektywę Rady 84/450/EWG z 10 września 1984 r. dotyczącą reklamy wprowadzającej w błąd oraz reklamy porównawczej⁷⁷ Dz.U. WE nr L 250, z 19.09.1984, str. 17. Dyrektywa zmieniona przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 97/55/WE (Dz.U. WE nr L 290, z 23.10.1997, str. 18)., dyrektywę Rady 87/102/EWG z 22 grudnia 1986 r. dotyczącej zbliżenia ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych państw członkowskich w dziedzinie kredytów konsumpcyjnych⁸⁸ Dz.U. WE nr L 42, z 12.02.1987, str. 48. Dyrektywa zmieniona przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 98/7/WE (Dz.U. WE nr L 101, z 1.04.1998, str. 17)., dyrektywę Rady 93/22/EWG z 10 maja 1993 r. dotyczącą usług inwestycyjnych w dziedzinie papierów wartościowych⁹⁹ Dz.U. WE nr L 141, z 11.06.1993, str. 27. Dyrektywa zmieniona przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 97/9/WE (Dz.U. WE nr L 84, z 26.03.1997, str. 22)., dyrektywę Rady 90/314/EWG z 13 czerwca 1990 r. dotyczącą podróży, urlopów oraz wycieczek¹¹⁰ Dz.U. WE nr L 158, z 23.06.1990, str. 59.0, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE z 16 lutego 1998 r. dotyczącą ochrony konsumentów w dziedzinie wskazywania cen towarów oferowanych konsumentom¹¹¹ Dz.U. WE nr l 80, z 18.03.1998, str. 27.1, dyrektywę Rady 92/59/EWG z 29 czerwca 1992 r. dotyczącą ogólnego bezpieczeństwa towarów¹¹² Dz.U. WE nr L 228, z 11.08.1992, str. 24. 2, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 94/47/WE z 26 października 1994 r. dotyczącą ochrony nabywców w pewnych pojęciach umów w sprawie nabywania prawa czasowego używania nieruchomości¹¹³ Dz.U. WE nr L 280, z 29.10.1994, str. 83.3, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 98/27/WE z 19 maja 1998 r. dotyczącą działań wstrzymujących w dziedzinie ochrony interesów konsumentów¹¹⁴ Dz.U. WE nr L 166, z 11.06.1998, str. 51. Dyrektywa zmieniona przez dyrektywę 1999/44/WE (Dz.U. WE nr L 171, z 7.07.1999, str. 12).4, dyrektywę Rady 85/374/EWG z 25 lipca 1985 r. dotycząca odpowiedzialności z tytułu uszkodzonych towarów¹¹⁵ Dz.U. WE nr L 210, z 7.08.1985, str. 29. Dyrektywa zmieniona przez dyrektywę 1999/34/WE (Dz.U. WE nr L 141, z 4.06.1997, str. 20).5, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/44/WE z 25 maja 1999 r. dotycząca pewnych pojęć sprzedaży oraz gwarancji dóbr konsumpcyjnych¹¹⁶ Dz.U WE nr L 171, z 7.07.1999, str. 12.6, przyszła dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady dotycząca sprzedaży na odległość usług finansowych dla konsumentów oraz dyrektywa Rady 92/28/EWG z 31 marca 1992 dotycząca reklamy robionej odnośnie lekarstw¹¹⁷ Dz.U. WE nr L 113, 30.04.1992, str. 13.7. Niniejsza dyrektywa musi być bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/43/WE z 6 lipca 1998 r. dotyczącej zbliżenia ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych państw członkowskich w dziedzinie reklamy oraz sponsorowania na korzyść produktów tytoniowych¹¹⁸ Dz.U. WE nr L 213, z 30.07.1998, str. 9.8, przyjętej w ramach rynku wewnętrznego, lub też dyrektyw odnoszących się do ochrony zdrowia publicznego. Niniejsza dyrektywa uzupełnia wymagania dotyczące informacji, ustalone przez cytowane dyrektywy, a w szczególności przez dyrektywę 97/7/WE.

- 12) konieczne jest, aby wykluczyć z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy niektóre działalności, biorąc pod uwagę fakt, że swobodne świadczenie usług w tych dziedzinach nie może być, na tym etapie, zagwarantowane w stosunku do Traktatu lub istniejącego pochodnego prawa wspólnotowego. To wyłączenie powinno być bez uszczerbku dla ewentualnych instrumentów, które mogłyby się okazać konieczne dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego. System podatkowy, a w szczególności podatek od wartości dodanej uderzający w dużą ilość usług, o których mowa w niniejszej dyrektywie, powinien być wykluczony z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy.
- 13) niniejsza dyrektywa nie ma na celu ustalenie przepisów w dziedzinie obowiązków podatkowych, ani nie przesądza o opracowaniu instrumentów wspólnotowych odnoszących się do aspektów podatkowych handlu elektronicznego.
- 14) ochrona osób fizycznych w stosunku do przetwarzania danych o charakterze osobistym podlega wyłącznie dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 95/46/WE z 24 października 1995 r. dotyczącej ochrony osób fizycznych w stosunku do przetwarzania danych o charakterze osobistym oraz swobodnego obiegu tych danych¹ 19 Dz.U. WE nr L 281, z 28.11.1995, str. 31.9, oraz dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 97/66/WE z 15 grudnia 1997 r. dotyczącej przetwarzania danych o charakterze osobistym oraz ochrony życia prywatnego w sektorze telekomunikacji² 20 Dz.U. WE nr L 24, 30.01.1998, str. 1.0, które mają pełne zastosowanie do usług w społeczeństwie informacyjnym. Te dyrektywy ustanawiają od tej chwili wspólnotowe ramy prawne w dziedzinie danych o charakterze osobistym i stąd nie jest konieczne poruszanie tej kwestii w niniejszej dyrektywie, aby zapewnić sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego, a w szczególności swobodny obieg danych o charakterze osobistym między państwami członkowskimi. Wdrożenie i zastosowanie niniejszej dyrektywy powinny być zgodne z zasadami odnoszącymi się do ochrony danych o charakterze osobistym, zwłaszcza co się tyczy dobrowolnych rozmów handlowych oraz odpowiedzialności pośredników. Niniejsza dyrektywa nie może przeszkadzać w anonimowym używaniu otwartych sieci, takich jak Internet.
- 15) tajemnica informacji jest gwarantowana przez art. 5 dyrektywy 97/66/WE. Zgodnie z tą dyrektywą państwa członkowskie powinny zakazać wszystkich rodzajów niedozwolonego podsłuchiwanie rozmów lub nadzorowanie takich rozmów przez osoby inne niż nadawcy i odbiorcy, chyba że ta działalność jest prawnie dozwolona.
- 16) wyłączenie działalności gier pieniężnych z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy podlega wyłącznie grom losowym, loteriom oraz transakcjom polegającym na zakładach, które dopuszczają stawki w wartościach pieniężnych. Nie podlegają jej konkursy, ani gry promocyjne, które mają na celu popierać sprzedaż dóbr lub usług, oraz dla których opłaty, jeśli mają miejsce, służą tylko do nabywania dóbr lub usług promocyjnych.
- 17) definicja usług w społeczeństwie informacyjnym istnieje już w prawie wspólnotowym. Znajduje się ona w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 98/34/WE z 22 czerwca 1998 r. przewidującej procedurę informacyjną w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz przepisów odnoszących się do usług w społeczeństwie informacyjnym²²¹ Dz.U. WE nr L 204, z 21.07.1998, str. 37. Dyrektywa zmieniona przez dyrektywę 98/48/WE (Dz.U. WE nr L 217, z 5.08.1998, str. 18).¹, oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 98/84/WE z 20 listopada 1998 r. dotyczącej ochrony prawnej usług o warunkowym dostępie oraz usług warunkowego dostępu²²² Dz.U. WE nr L 320, z 28.11.1998, str. 54.2. Tej definicji podlegają wszystkie usługi dostarczone, zwyczajowo za wynagrodzeniem, na odległość za pomocą urządzeń elektronicznych przetwarzania (łącznie z kompresją cyfrową) oraz składowania danych, na indywidualną prośbę adresata usług. Usługi, o których mowa w liście orientacyjnej

znajdującej się w załączniku V dyrektywy 98/34/WE, które nie zawierają przetwarzania i składowania danych, nie podlegają niniejszej definicji.

- 18) usługi w społeczeństwie informacyjnym mieszczą w sobie szeroki wachlarz działalności gospodarczych, które są uszeregowane. Te działalności mogą polegać, w szczególności, na bezpośredniej sprzedaży dóbr. Działalności takie jak dostawa dóbr jako takich lub dostarczanie usług pośrednich do nich się nie zaliczają. Usługi w społeczeństwie informacyjnym nie ograniczają się wyłącznie do usług dających sposobność do zawierania umów bezpośrednio, ale, o ile przedstawiają one działalność gospodarczą, rozpościerają się one na usługi, które nie są opłacane przez tych, którzy je otrzymują, takie jak usługi, które bezpośrednio dostarczają informacji lub informacji handlowych, lub tych, którzy dostarczają narzędzi umożliwiających poszukiwanie, dostęp oraz odzyskiwanie danych. W usługach w społeczeństwie informacyjnym mieszczą się także usługi, które polegają na przekazywaniu informacji poprzez sieć komunikacyjną, na dostarczaniu możliwości dostępu do sieci komunikacyjnej lub na chronieniu informacji dostarczanych przez adresata usługi. Usługi telewizyjne w rozumieniu dyrektywy 89/552/EWG oraz radiofonia nie są usługami w społeczeństwie informacyjnym, dlatego że nie są one dostarczane na indywidualną prośbę. Za to usługi przekazywane z punktu do punktu, takie jak usługi video na życzenie lub dostarczanie informacji handlowych pocztą elektroniczną stanowią usługi w społeczeństwie informacyjnym. Używanie poczty elektronicznej lub innych równoważnych środków do informacji indywidualnych przez osoby fizyczne działające w celach, które nie wchodzą w ramy ich działalności handlowych lub zawodowych, łącznie z ich używaniem w celu zawarcia umowy między tymi osobami, nie jest usługą w społeczeństwie informacyjnym. Stosunek umowny między pracownikiem a jego pracodawcą nie jest usługą w społeczeństwie informacyjnym. Działalności, które, poprzez swój charakter, nie mogą być wykonane na odległość lub drogą elektroniczną, takie jak kontrola prawna księgowości spółki lub konsultacja medyczna wymagająca fizycznego badania pacjenta, nie są usługami w społeczeństwie informacyjnym.
- 19) miejsce prowadzenia działalności gospodarczej świadczącego usługi powinno być określone zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, według którego pojęcie prowadzenia działalności gospodarczej mieści w sobie rzeczywiste wykonywanie działalności gospodarczej poprzez trwałe urządzenie się i na okres nieokreślony. Ten wymóg jest również wypełniany, jeśli spółka jest utworzona na określony czas. Miejsce prowadzenia działalności zawodowej przez przedsiębiorstwo dostarczające usługi poprzez Internet nie jest miejscem gdzie znajduje się instalacja technologiczna służąca jako nośnik węzła, ani też miejscem gdzie jego węzeł jest dostępny, lecz miejscem, gdzie wykonuje on swoją działalność gospodarczą. W przypadku kiedy świadczący usługi posiada kilka miejsc prowadzenia działalności gospodarczej, jest ważne aby określić, z którego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej brana pod uwagę usługa jest świadczona. W przypadku, kiedy trudno jest ustalić spomiędzy kilku miejsc prowadzenia działalności gospodarczej, to miejsce, z którego dostarczana jest brana pod uwagę usługa, miejscem prowadzenia działalności gospodarczej jest to, w którym świadczący usługi ma centrum swoich działalności dla tej specyficznej usługi.
- 20) definicji "adresata usługi" podlegają wszystkie typy używania usług w społeczeństwie informacyjnym, tak przez osoby, które dostarczają informacji na temat sieci otwartych takich jak Internet, jak i przez te, które poszukują informacji na Internecie z powodów prywatnych lub zawodowych.
- 21) zasięg koordynowanej dziedziny jest bez uszczerbku dla przyszłej harmonizacji wspólnotowej dotyczącej usług w społeczeństwie informacyjnym oraz przyszłych

ustawodawstw przyjętych na poziomie krajowym zgodnie z prawem wspólnotowym. Koordynowanej dziedzinie podlegają tylko wymagania odnoszące się do działalności w trybie bezpośrednim, takie jak informacja bezpośrednia, reklama bezpośrednia, zakupy bezpośrednie, bezpośrednie zawieranie umów, oraz nie dotyczy wymagań prawnych państw członkowskich odnoszących się do dóbr, takich jak normy w dziedzinie bezpieczeństwa, zobowiązań w dziedzinie etykietowania lub faktycznej odpowiedzialności za produkty, ani wymagań państw członkowskich odnoszących się do dostarczania lub do transportu dóbr, łącznie z dystrybucją leków. Koordynowanej dziedzinie nie podlega wykonywanie prawa pierwokupu przez władze publiczne dotyczące niektórych dóbr, takich jak dzieła sztuki.

- 22) kontrola nad usługami w społeczeństwie informacyjnym powinna się odbywać u źródeł działalności, aby zapewnić skuteczną ochronę celów o interesie ogólnym. Dlatego konieczne jest zagwarantowanie, żeby właściwe władze zapewniły tą ochronę nie tylko dla obywateli swoich własnych krajów, ale także dla ogółu obywateli Wspólnoty. Aby poprawić wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi, niezbędne jest jasne sprecyzowanie tej odpowiedzialności państwa członkowskiego, z którego dane usługi pochodzą. Poza tym, aby skutecznie zapewnić swobodne świadczenie usług oraz bezpieczeństwo prawne dla świadczących usługi oraz ich adresatów, te usługi w społeczeństwie informacyjnym powinny zasadniczo podlegać systemowi prawnemu państwa członkowskiego, w którym świadczący usługi prowadzi działalność gospodarczą.
- 23) przedmiotem niniejszej dyrektywy nie jest ustanowienie przepisów uzupełniających międzynarodowego prawa prywatnego odnoszących się do sporów prawnych, ani pisanie o kompetencji sądów. Przepisy prawa właściwego opisanego przez przepisy prawa prywatnego międzynarodowego nie powinny ograniczać swobody świadczenia usług w społeczeństwie informacyjnym, takiej jaka jest przewidziana w niniejszej dyrektywie.
- 24) w ramach niniejszej dyrektywy i bez względu na zasadę kontroli u źródła usługi w społeczeństwie informacyjnym, wydaje się właściwe, na warunkach przewidzianych przez niniejszą dyrektywę, żeby państwa członkowskie podjęły środki zmierzające do ograniczenia swobodnego przepływu usług w społeczeństwie informacyjnym.
- 25) jurysdykcje krajowe, łącznie z jurysdykcjami cywilnymi, rozstrzygając spory z prawa prywatnego, mogą odstąpić od swobody świadczenia usług w społeczeństwie informacyjnym, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie.
- 26) państwa członkowskie mogą, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie, stosować swoje przepisy krajowe prawa karnego oraz postępowania karnego, aby uruchomić wszystkie środki dochodzeniowe i inne konieczne dla wykrycia i ścigania przestępstw w dziedzinie karnej, tak, żeby nie było potrzeby informowania o tych środkach Komisji.
- 27) niniejsza dyrektywa, w połączeniu z przyszłą dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącą sprzedaży na odległość usług finansowych konsumentom, ma udział w tworzeniu ram prawnych dla świadczenia bezpośredniego usług finansowych. Niniejsza dyrektywa nie przesądza o przyszłych inicjatywach w dziedzinie usług finansowych, w szczególności jeśli chodzi o harmonizację zasad postępowania w tej dziedzinie. Możliwości państw członkowskich, stworzonej przez niniejszą dyrektywę, ograniczenia, w pewnych okolicznościach, swobodnego świadczenia usług w społeczeństwie informacyjnym dla celów ochrony konsumentów, podlegają także środki w dziedzinie usług finansowych, a w szczególności środki mające na celu ochronę inwestorów.

- 28) zobowiązanie narzucone państwu członkowskiemu, aby nie uzależniały dostępu do działalności świadczącej usługi w społeczeństwie informacyjnym od wcześniejszego zezwolenia, nie dotyczy usług pocztowych, które podlegają dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 97/67/WE z 15 grudnia 1997 r. dotyczącej wspólnych przepisów ułatwiających rozwój rynku wewnętrznego usług pocztowych we Wspólnocie oraz poprawienia jakości usługi²²³ dz.U. WE nr L 15, z 21.01.1998, str. 14.3, polegającej na fizycznym dostarczeniu wiadomości wydrukowanej za pomocą poczty elektronicznej, i nie wpływa na systemy dobrowolnej akredytacji, w szczególności dla świadczących usługi podpisu elektronicznego oraz certyfikacji.
- 29) informacje handlowe są istotne dla finansowania usług w społeczeństwie informacyjnym oraz dla rozwoju szerokiego wachlarza nowych darmowych usług. W interesie ochrony konsumentów oraz uczciwości transakcji, informacje handlowe, łącznie z bonifikatami, konkursami i grami promocyjnymi, powinny przestrzegać pewnej liczby zobowiązań odnoszących się do przejrzystości. Te zobowiązania są bez uszczerbku dla dyrektywy 97/7/WE. Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na istniejące dyrektywy dotyczące informacji handlowych, a w szczególności na dyrektywę 98/43/WE.
- 30) przesyłanie pocztą elektroniczną informacji handlowych, o które się nie zabiega, może okazać się niestosowne dla konsumentów oraz dla dostawców usług w społeczeństwie informacyjnym, i dopuszcza możliwość zakłócenia sprawnego funkcjonowania sieci interaktywnych. Kwestia zgody konsumenta na pewne formy informacji handlowej, o którą się nie zabiega, nie jest rozstrzygnięta przez niniejszą dyrektywę, ale była już ona przedmiotem, w szczególności, dyrektywy 97/7/WE oraz dyrektywy 97/66/WE. W państwach członkowskich, które zezwalają na wysyłanie pocztą elektroniczną informacji handlowych, o które się nie zabiega, wprowadzenie stosownych przyrządów filtrujących przez przedsiębiorstwa powinno być popierane i ułatwiane. Konieczne jest, w każdej sytuacji, aby informacje handlowe, o które się nie zabiega, dawały się jasno zidentyfikować jako takie, tak by polepszyć przejrzystość oraz ułatwić funkcjonowanie tych urządzeń wprowadzonych przez przedsiębiorstwa. Przesyłanie pocztą elektroniczną informacji handlowych, o które się nie zabiega, nie powinno pociągać za sobą dodatkowych kosztów dla adresata.
- 31) państwa członkowskie, które zezwalają na przesyłanie pocztą elektroniczną, przez świadczących usługi prowadzących działalność gospodarczą na ich terytorium, informacji handlowych, o które się nie zabiega bez wcześniejszej zgody adresata, powinny zadbać o to, aby świadczący usługi śledzili regularnie treść rejestrów "opt-out", gdzie osoby fizyczne, które nie życzą sobie otrzymywania tego typu informacji handlowych, mogą wpisać się, i przestrzegali życzeń tych osób.
- 32) aby zlikwidować przeszkody w rozwoju usług przygranicznych we Wspólnocie, które członkowie zawodów podlegających regulacjom mogliby zaproponować przez Internet, konieczne jest, aby przestrzeganie przepisów zawodowych przewidzianych dla ochrony przede wszystkim konsumenta lub zdrowia publicznego, było zagwarantowane na poziomie wspólnotowym. Kody kierowania się na poziomie Wspólnoty stanowią najlepszy instrument dla określenia przepisów etyki zawodowej mające zastosowanie w informacji przemysłowej. Należy popierać ich opracowywanie lub, w danym przypadku, ich przyjmowanie, bez uszczerbku dla autonomii organizmów i organizacji zawodowych.
- 33) niniejsza dyrektywa uzupełnia prawo wspólnotowe i prawo krajowe odnoszące się do zawodów podlegających regulacjom, zachowując spójną całość przepisów mających zastosowanie w tej dziedzinie.

- 34) każde państwo członkowskie powinno uregulować swoje ustawodawstwo, które zawiera wymagania, w szczególności odnośnie formy, dopuszczające możliwość utrudnienia odwołania się do umowy drogą elektroniczną. Należy systematycznie przeprowadzać badanie ustawodawstw potrzebujących tego uregulowania, które to badanie powinno skupiać się na całości etapów i aktów koniecznych do procesu umownego, łącznie z odłożeniem umowy do akt. Konieczna jest, aby wynikiem tego uregulowania była możliwość wykonania umowy zawartej drogą elektroniczną. Skutek prawny podpisów elektronicznych jest przedmiotem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/93/WE z 13 grudnia 1999 r. w sprawie ram wspólnotowych dla podpisów elektronicznych²²⁴ Dz.U. WE nr L 13, z 19.01.2000, str. 12. 4, a potwierdzenie odbioru przez świadczącego usługi może być ustanowione poprzez bezpośrednie dostarczenie opłaconej usługi.
- 35) niniejsza dyrektywa nie wpływa na możliwość państw członkowskich utrzymania lub ustanowienia dla umów wymagań prawnych ogólnych lub specyficznych, które mogą być zaspokojone poprzez środki elektroniczne, a w szczególności wymagania w dziedzinie bezpieczeństwa podpisów elektronicznych.
- 36) państwa członkowskie mogą utrzymać ograniczenia w używaniu umów elektronicznych, co się tyczy umów, dla których ustawa wymaga interwencji sądu, władz publicznych lub zawodów wykonujących władzę publiczną. Tej możliwości podlegają także umowy wymagające interwencji sądu, władz publicznych lub zawodów wykonujących władzę publiczną w celu przedstawienia efektów względem osób trzecich, jak też i umowy wymagające certyfikacji prawnej lub potwierdzenia przez notariusza.
- 37) obowiązek ciążyący na państwach członkowskich, polegający na wyeliminowaniu przeszkód w używaniu umów elektronicznych dotyczy tylko przeszkód wynikających z wymagań prawnych, a nie z przeszkód praktycznych wynikających z niemożności używania środków elektronicznych w pewnych przypadkach.
- 38) obowiązek ciążyący na państwach członkowskich, polegający na wyeliminowaniu przeszkód w używaniu umów elektronicznych, jest wykorzystywany w poszanowaniu wymagań prawnych odnoszących się do umów, usankcjonowanych przez prawo wspólnotowe.
- 39) konsekwencją wyjątków od przepisów odnoszących się do umów zawartych wyłącznie za pomocą poczty elektronicznej lub za pomocą równoważnych połączeń indywidualnych, przewidzianych przez niniejszą dyrektywę, co się tyczy informacji, które mają być dostarczone oraz udzielania zamówienia, nie powinno być umożliwienie obchodzenia tych przepisów przez świadczących usługi w społeczeństwie informacyjnym.
- 40) rozbieżności istniejące i pojawiające się między ustawodawstwami oraz orzecznictwami państw członkowskich w dziedzinie odpowiedzialności świadczących usługi, działających jako pośrednicy, przeszkadzają w sprawnym funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, w szczególności kępując rozwój usług przygranicznych i powodując zakłócenia w konkurencji. Świadczący usługi mają, w niektórych przypadkach, obowiązek działania w celu uniknięcia nielegalnych działań lub je zakończyć. Niniejsza dyrektywa powinna stworzyć podstawę odpowiednią dla opracowania mechanizmów szybkich i niezawodnych pozwalających na wycofywanie niedozwolonych informacji oraz dla uniemożliwienia dostępu do tych informacji. Należałoby opracować te mechanizmy na podstawie umowy dobrowolnej negocjowanej między wszystkimi zainteresowanymi stronami, które byłyby wspierane przez państwa członkowskie. Jest w interesie wszystkich stron, które uczestniczą w dostarczaniu usług w społeczeństwie informacyjnym, przyjęcie oraz zastosowanie takich mechanizmów. Przepisy niniejszej

dyrektywy odnoszące się do odpowiedzialności nie powinny stanowić przeszkody w rozwoju i w skutecznym wykorzystywaniu, przez różne odnośne strony, systemów technicznych ochrony i identyfikacji, jak też i instrumentów technicznych nadzoru umożliwionych przez techniki cyfrowe, w poszanowaniu dla ograniczeń ustanowionych przez dyrektywy 95/46/WE oraz 97/66/WE.

- 41) niniejsza dyrektywa wprowadza równowagę między różnymi interesami w grze oraz ustanawia zasady, które mogą służyć za podstawę norm i umów przyjętych przez przedsiębiorstwa.
- 42) odstępstwom w dziedzinie odpowiedzialności, przewidziane przez niniejszą dyrektywę podlegają jedynie przypadki, gdzie działalność świadczącego usługi w ramach społeczeństwa informacyjnego jest ograniczona do procesu technicznego eksploatacji i dostarczania dostępu do sieci komunikacyjnej, na której informacje dostarczane przez osoby trzecie są przekazywane lub składowane czasowo, w jedynym celu poprawienia skuteczności przekazu. Ta dyrektywa przybiera charakter czysto techniczny, automatyczny i bierny, który pociąga za sobą to, że świadczący usługi w społeczeństwie informacyjnym nie posiada znajomości ani kontroli nad informacjami przekazywanymi lub składowanymi.
- 43) świadczący usługi może korzystać z odstępstw dla "simple transport" oraz dla formy składowania zwanej "caching", jeżeli nie jest on w żaden sposób zamieszany w przekazywaną informację. Oznacza to, między innymi, że nie zmienia on informacji, którą przekazuje. Temu wymogowi nie podlegają manipulacje o charakterze technicznym, które mają miejsce podczas przekazu, dlatego że te ostatnie nie zmieniają całości informacji zawartej w przekazie.
- 44) świadczący usługi, który współpracuje rozmyślnie z jednym z adresatów swojej usługi w celu oddania się działaniom bezprawnym, wykracza poza działalność "simple transport" lub "caching" i, od tej chwili, nie może korzystać z odstępstw w dziedzinie odpowiedzialności, przewidzianych dla tego typu działalności.
- 45) ograniczenia odpowiedzialności świadczących usługi pośredniczące, przewidziane w niniejszej dyrektywie są bez uszczerbku dla możliwości zakazów sądowych różnych typów. Te zakazy sądowe mogą przede wszystkim przybierać formę decyzji sądów lub innych organów administracyjnych wymagających, aby położyć kres każdemu naruszeniu, lub żeby zapobiec każdemu naruszeniu, łącznie z wycofaniem niedozwolonych informacji lub uniemożliwieniem dostępu do tych ostatnich.
- 46) w celu skorzystania z ograniczenia odpowiedzialności, świadczący usługi w społeczeństwie informacyjnym polegające na składowaniu informacji powinien, od chwili zapoznania się lub uświadomienia sobie istoty niedozwolonego charakteru działalności, szybko działać w kierunku wycofania branych pod uwagę informacji lub uniemożliwić do nich dostęp. Należy przystąpić do ich wycofywania lub uniemożliwiania dostępu do nich w poszanowaniu zasady swobody wypowiedzania się oraz procedur ustanowionych w tym celu na poziomie krajowym. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na możliwość, jaką mają państwa członkowskie, określania wymagań specyficznych, którym musi on szybko zadośćuczynić, zanim wycofa informacje lub uniemożliwi do nich dostęp.
- 47) zakazanie przez państwa członkowskie narzucania świadczącym usługi obowiązku nadzoru ma wartość tylko odnośnie obowiązków o charakterze ogólnym. Nie dotyczy ono obowiązków nadzoru mających zastosowanie do specyficznego przypadku i, przede wszystkim, nie stanowi ono przeszkody dla decyzji władz krajowych powziętych zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

- 48) niniejsza dyrektywa nie wpływa w niczym na możliwość, jaką mają państwa członkowskie, aby wymagać od świadczących usługi, którzy składają informacje dostarczane przez adresatów ich usług, którzy działają z ostrożnością, jaką można rozsądnie od nich oczekiwać, i którzy są określani w ustawodawstwie krajowym, a wszystko to w celu wykrywania i uniemożliwiania pewnych typów niedozwolonych działalności.
- 49) państwa członkowskie oraz Komisja powinny wspierać opracowywanie kodów kierowania się. Nie narusza to charakteru dobrowolnego tych kodów oraz możliwości, dla zainteresowanych stron, swobodnego decydowania czy przystępują czy nie przystępują do tych kodów.
- 50) ważne jest, aby propozycja dyrektywy w sprawie harmonizacji pewnych aspektów prawa autorskiego oraz praw pochodnych w społeczeństwie informacyjnym oraz niniejsza dyrektywa weszły w życie w tym samym czasie w celu ustanowienia jasnych ram prawnych dotyczących odpowiedzialności pośredników w przypadku naruszenia prawa autorskiego lub praw pokrewnych na poziomie wspólnotowym.
- 51) na każde państwo członkowskie przypada, w danym przypadku, obowiązek zmieniania każdego ustawodawstwa dopuszczającego możliwość przeszkadzania w używaniu mechanizmów rozstrzygnięć pozasądowych sporów drogą elektroniczną. Wynikiem tej modyfikacji powinno być rzeczywiste i skuteczne umożliwienie, w prawie i w praktyce, funkcjonowania takich mechanizmów, łącznie z rozwiązaniami przygranicznymi.
- 52) skuteczne wykonywanie swobód na rynku wewnętrznym wymaga zagwarantowania ofiarom skutecznego dostępu do rozstrzygnięć i sporów. Szkody, które mogą nastąpić w ramach usług w społeczeństwie informacyjnym charakteryzują się zarówno szybkością jak i ich zasięgiem geograficznym. Z racji tej specyfiki oraz konieczności zadbania o to, aby władze krajowe nie kwestionowały zaufania, jakie powinny one sobie wzajemnie udzielać, niniejsza dyrektywa wzywa państwa członkowskie do działań prowadzących do tego, aby stosowne skargi sądowe były rozporządzalne. Państwa członkowskie powinny ocenić konieczność dostarczenia dostępu do procedur sądowych poprzez stosowne środki elektroniczne.
- 53) dyrektywa 98/27/WE, mająca zastosowanie do usług w społeczeństwie informacyjnym, przewiduje mechanizm odnoszący się do działań wstrzymujących zmierzających do ochrony interesów wspólnych konsumentów.
- 54) sankcje przewidziane w ramach niniejszej dyrektywy są bez uszczerbku dla każdej innej sankcji lub drogi prawnej przewidzianej przez prawo krajowe. Państwa członkowskie nie są zobowiązane przewidywać sankcji karnych za naruszenie przepisów krajowych przyjętych z zastosowaniem niniejszej dyrektywy.
- 55) niniejsza dyrektywa nie narusza prawa mającego zastosowanie do zobowiązań umownych odnoszących się do umów zawartych przez konsumentów. W konsekwencji skutkiem niniejszej dyrektywy nie powinno być pozbawienie konsumenta ochrony, której mu dostarczają bezwzględnie obowiązujące przepisy odnoszące się do zobowiązań umownych przewidzianych przez prawo państwa członkowskiego, w którym ma on swoje zwyczajowe miejsce zamieszkania.
- 56) co się tyczy odstępstwa przewidzianego przez niniejszą dyrektywę w stosunku do zobowiązań umownych w umowach zawieranych przez konsumentów, to zobowiązania te powinny być interpretowane jako zawierające informacje na temat istotnych elementów treści umowy, łącznie z prawami konsumenta, mającymi rozstrzygający wpływ na decyzję zawarcia umowy.

- 57) zgodnie z niezmiennym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, państwo członkowskie zachowuje prawo powzięcia kroków przeciwstawiających się świadczącemu usługi w innym państwie członkowskim, ale którego działalność jest całkowicie lub głównie skierowana na terytorium pierwszego państwa członkowskiego, jeżeli wybór tej działalności zawodowej został dokonany w celu uchylania się od przepisów mających zastosowanie do tego świadczącego usługi, jeśli prowadzi on już działalność zawodową w pierwszym państwie członkowskim.
- 58) niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do usług dostarczanych przez świadczących usługi prowadzących działalność zawodową w kraju trzecim. Zważywszy na światowy wymiar usługi elektronicznej, należy zapewnić spójność przepisów wspólnotowych z przepisami międzynarodowymi. Niniejsza dyrektywa jest bez uszczerbku dla wyników toczących się dyskusji w sprawie aspektów prawnych w organizacjach międzynarodowych (między innymi WTO, OECD, Uncitral).
- 59) wbrew charakterowi planetarnemu połączeń elektronicznych, koordynacja na poziomie Unii Europejskiej krajowych środków prawnych jest konieczna w celu uniknięcia rozdrobnienia rynku wewnętrznego, oraz ustanowienia stosownej europejskiej ramy prawnej. Ta koordynacja powinna także przyczyniać się do stworzenia płaszczyzny wspólnej i silnej negocjacji w przestrzeni międzynarodowej.
- 60) aby umożliwić rozwój bez przeszkód w handlu elektronicznym, ramy prawne powinny być jasne i proste, przewidujące i spójne z przepisami mającymi zastosowanie na poziomie międzynarodowym, w ten sposób aby nie naruszały one konkurencyjności przemysłu europejskiego, i żeby nie stanowiły one przeszkody dla innowacji w tym sektorze.
- 61) jeżeli rynek musi rzeczywiście funkcjonować z zastosowaniem środków elektronicznych w kontekście globalizacji, to Unia Europejska i duże zgrupowania pozaeuropejskie muszą skoncentrować się na dostosowaniu swoich ustawodawstw i procedur.
- 62) współpraca z krajami trzecimi powinna zostać wzmocniona w dziedzinie handlu elektronicznego, zwłaszcza z krajami kandydującymi, krajami rozwijającymi się oraz innymi partnerami handlowymi Unii Europejskiej.
- 63) przyjęcie niniejszej dyrektywy nie powinno stanowić przeszkody dla państw członkowskich we wzięciu pod uwagę różnych konsekwencji społecznych i kulturalnych nierozłącznie związanych z nadejściem społeczeństwa informacyjnego. W szczególności nie powinno ono naruszać środków przeznaczonych do osiągnięcia celów społecznych, kulturalnych i demokratycznych, które państwa członkowskie mogłyby przyjąć, zgodnie z prawem wspólnotowym, biorąc pod uwagę ich różnorodność językową, specyfikę narodową i regionalną, jak też ich dziedzictwo kulturowe, oraz do zapewnienia i zachowania dostępu publiczności do możliwie najszerszego wachlarza usług w społeczeństwie informacyjnym. Rozwój w społeczeństwa informacyjnego powinien zapewnić, w każdym bądź razie, dostęp obywateli Wspólnoty do europejskiego dziedzictwa kulturowego, dostarczony w środowisku cyfrowym.
- 64) przekaz elektroniczny stanowi dla państw członkowskich doskonały sposób dostarczania usługi publicznej w dziedzinie kulturalnej, edukacyjnej i językowej.
- 65) Rada w swojej uchwale z 19 stycznia 1999 r. w sprawie wymiaru ochrony interesów konsumentów w społeczeństwie informacyjnym²²⁵ Dz.U. WE nr C 23, z 28.01.1999, str. 1.5 podkreśliła, że ochrona konsumentów zasługiwała na szczególną uwagę w jego ramach. Komisja zbada środki, za pomocą których istniejące przepisy ochrony konsumentów dostarczają niewystarczającej ochrony w stosunku do społeczeństwa informacyjnego i określi, w danym przypadku, braki w tym ustawodawstwie i aspekty, dla

których dodatkowe środki mogłyby okazać się konieczne. W razie potrzeby Komisja mogłaby sporządzić dodatkowe propozycje specyficzne mające na celu uzupełnienie braków, które w ten sposób zostały określone,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Cel i zakres zastosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma na celu przyczynienie się do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, zapewniając swobodny przepływ usług w społeczeństwie informacyjnym między państwami członkowskimi.
2. Niniejsza dyrektywa zbliża, w stopniu koniecznym do osiągnięcia celu, o którym mowa w ust. 1, niektóre przepisy krajowe mające zastosowanie do usług w społeczeństwie informacyjnym, i które nie dotyczą rynku wewnętrznego, zakładania działalności gospodarczej świadczących usługi, informacji handlowych, umów zawieranych drogą elektroniczną, odpowiedzialności pośredników, kodów kierowania się, rozstrzygnięć pozasądowych sporów, odwołań sądowych oraz współpracy między państwami członkowskimi.
3. Niniejsza dyrektywa uzupełnia prawo wspólnotowe mające zastosowanie do usług w społeczeństwie informacyjnym bez uszczerbku dla poziomu ochrony, zwłaszcza w dziedzinie zdrowia publicznego oraz interesów konsumentów, ustanowione przez instrumenty wspólnotowe oraz ustawodawstwo krajowe ich używające, o ile nie ogranicza to swobodnego świadczenia usług w społeczeństwie informacyjnym.
4. Niniejsza dyrektywa nie ustanawia przepisów dodatkowych międzynarodowego prawa prywatnego oraz nie zajmuje się kompetencjami sądownictwa.
5. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:
 - a) dziedziny ustawodawstwa skarbowego;
 - b) kwestii odnoszących się do usług w społeczeństwie informacyjnym podlegających dyrektywom 95/46/WE oraz 97/66/WE;
 - c) kwestii odnoszących się do umów lub praktyk podlegających prawu dotyczącemu porozumień;
 - d) następujących działalności usługowych w społeczeństwie informacyjnym:
 - działalności notariusza lub zawodów równoważnych, o ile mieszczą one w sobie bezpośredni i specyficzny udział w sprawowaniu władzy publicznej,
 - reprezentowaniu klienta oraz obrony jego interesów przed sądami,

- działalności gier pieniężnych mieszczących w sobie stawki mające wartość pieniężną w grach hazardowych, łącznie z loteriami i transakcjami polegającymi na zakładach.
6. Niniejsza dyrektywa nie narusza środków powziętych na poziomie wspólnotowym lub na poziomie krajowym, w poszanowaniu prawa wspólnotowego, w celu promowania różnorodności kulturowej i językowej oraz zapewnienia obrony pluralizmu.

ARTYKUŁ 2

Decyzje

Dla celów niniejszej dyrektywy, rozumie się przez:

- a) "usługi w społeczeństwie informacyjnym": usługi w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 98/34/WE, zmienionej przez dyrektywę 98/48/WE;
- b) "świadczący usługi": każda osoba fizyczna lub prawna, która dostarcza usługę w społeczeństwie informacyjnym;
- c) "Świadczący usługi prowadzący działalność gospodarczą": świadczący usługi, który wykonuje w sposób rzeczywisty działalność gospodarczą za pomocą stałego zainstalowania się na określony okres. Obecność oraz używanie środków technicznych oraz technologii wymaganych do dostarczania usług nie stanowią jako takie prowadzenia działalności zawodowej przez świadczącego usługi;
- d) "adresat usługi": każda osoba fizyczna lub prawna, która, dla celów zawodowych lub nie, używa usług w społeczeństwie informacyjnym, zwłaszcza w celu poszukiwania informacji lub dotarcia do niej;
- e) "konsument": każda osoba fizyczna działająca w celach, które nie mieszczą się w ramach jego działalności zawodowej lub handlowej;
- f) "informacja handlowa": każda forma informacji przeznaczona do promowania, bezpośrednio lub pośrednio, dóbr, usług lub obrazu przedsiębiorstwa, organizacji lub osoby prowadzącej działalność handlową, przemysłową, rzemieślniczą lub wykonującą zawód podlegający regulacjom. Nie stanowią informacji handlowych jako takich:
 - informacje umożliwiające dostęp bezpośredni do działalności przedsiębiorstwa organizacji lub osoby, zwłaszcza nazwa dziedziny i adres poczty elektronicznej,
 - informacje odnoszące się do dóbr, usług lub obrazu przedsiębiorstwa, organizacji lub osoby, opracowywane w sposób niezależny, w szczególności jeżeli nie są one dostarczane bez świadczenia finansowego;
- g) "zawód podlegający regulacjom": każdy zawód w rozumieniu bądź art. 1 lit. d) dyrektywy Rady 89/48/EWG z 21 grudnia 1988 r. odnoszącej się do ogólnego systemu uznawania dyplomów w szkolnictwie wyższym, który zatwierdza szkolenia zawodowe o czasie trwania nie mniejszym niż trzy lata²²⁶ Dz.U. WE nr L 19, 24.01.1989, str. 16.6, bądź w rozumieniu art. 1 lit. f) dyrektywy Rady 92/51/EWG z 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do drugiego ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych, która uzupełnia dyrektywę 89/49/EWG²²⁷ Dz.U. WE nr L 209, z 24.07.1992, str. 25. Dyrektywa

zmieniona ostatnio przez dyrektywę 97/38/WE (Dz.U. WE nr L 184, z 12.07.1997, str. 31). 7;

- h) "dziedzina koordynowana": wymagania przewidziane przez systemy prawne państw członkowskich i mające zastosowanie do świadczących usługi w społeczeństwie informacyjnym lub do usług w społeczeństwie informacyjnym, które mają ogólny charakter lub które zostały specjalnie dla nich pomyślane;
- i) Dziedzina koordynowana ma związek z wymaganiami jakim świadczący usługi musi zadośćuczynić i które dotyczą:
 - dostępu do działalności usługowej w społeczeństwie informacyjnym, takie jak wymagania w dziedzinie kwalifikacji, autoryzacji lub notyfikacji,
 - wykonywania działalności usługowej w społeczeństwie informacyjnym, takie jak wymagania dotyczące zachowania świadczącego usługi, jakość zawartości usługi, łącznie z dziedziną reklamy i umów, lub dotyczące odpowiedzialności świadczącego usługi.
- j) dostępu do działalności usługowej w społeczeństwie informacyjnym, takie jak wymagania w dziedzinie kwalifikacji, autoryzacji lub notyfikacji,
 - wymagania mające zastosowanie do dóbr jako takich,
 - wymagania mające zastosowanie do dostawy dóbr,
 - wymagania mające zastosowanie do usług, które nie są dostarczane drogą elektroniczną.

ARTYKUŁ 3

Rynek wewnętrzny

1. Każde państwo członkowskie dba o to, aby usługi w społeczeństwie informacyjnym dostarczane przez świadczącego usługi prowadzącego działalność gospodarczą na jego terytorium przestrzegały przepisów krajowych mających zastosowanie w tym państwie członkowskim i podlegających dziedzinie koordynowanej.
2. Państwa członkowskie nie mogą, z powodów podlegających dziedzinie koordynowanej, ograniczyć swobodnego przepływu usług w społeczeństwie informacyjnym pochodzących z innego państwa członkowskiego.
3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do dziedzin, o których mowa w załączniku.
4. Państwa członkowskie mogą podejmować, względem danej usługi w społeczeństwie informacyjnym, środki, które stanowią odstępstwo od ust. 2, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) środki powinny być:
 - i) konieczne z następujących powodów:

- porządek publiczny, a w szczególności prewencja, dochodzenia, wykrywanie oraz ściganie w dziedzinie karnej, zwłaszcza ochrona nieletnich oraz walka z nakłanianiem do nienawiści z powodów rasowych, seksualnych, religijnych oraz narodowościowych, a także z obrazą godności jednostki ludzkiej,
 - ochrona zdrowia publicznego,
 - bezpieczeństwo publiczne, łącznie z ochroną w ramach bezpieczeństwa oraz obrony narodowej,
 - ochrona konsumentów, łącznie z inwestorami;
- ii) podejmowane przeciw usłudze w społeczeństwie informacyjnym, która narusza cele, o których mowa w lit. i) lub która stanowi poważne ryzyko i ciężkie naruszenie tych celów;
- iii) proporcjonalne do tych celów;
- b) państwo członkowskie wcześniej i bez uszczerbku dla procedury prawnej, łącznie z procedurą wstępną oraz z aktami wykonanymi w ramach dochodzenia karnego z następujących powodów:
- zwróciło się do państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, aby powzięło ono środki, których te ostatnie nie podjęło lub były one niewystarczające,
 - poinformowało Komisję i państwo członkowskie, o którym mowa w ust. 1 o swojej intencji powzięcia takich środków.
5. Państwa członkowskie mogą, w razie nagłej potrzeby, odstąpić od warunków, przewidzianych w ust. 4 lit. b). W tym przypadku, o podjętych środkach informuje się, w jak najkrótszym terminie, Komisję i państwo członkowskie, o którym mowa w ust. 1, wskazując powody, dla których państwo członkowskie uważa, że zachodzi taka potrzeba.
6. Bez uszczerbku dla zdolności państwa członkowskiego do powzięcia i zastosowania odnośnych środków, Komisja powinna zbadać w jak najkrótszym terminie zgodność środków, o których ją poinformowano, z prawem wspólnotowym; jeżeli dojdzie ona do wniosku, że środek jest niezgodny z prawem wspólnotowym, to Komisja prosi państwo członkowskie brane pod uwagę o wstrzymanie się od podejmowania przewidywanych środków lub o natychmiastowe położenie kresu stosowaniu odnośnych środków.

ROZDZIAŁ II

ZASADY

Sekcja 1: Wymagania w dziedzinie prowadzenia działalności zawodowej i informacji

ARTYKUŁ 4

Zasada wcześniejszego braku zezwolenia

1. Państwa członkowskie zadbają, żeby dostęp świadczącego usługi w społeczeństwie informacyjnym do działalności oraz do wykonywania tejże, nie mogły podlegać systemowi wcześniejszego zezwolenia lub każdemu innemu wymogowi mającemu równoważny skutek.
2. Przepisy ust. 1 są bez uszczerbku dla systemów zezwolenia, które nie mają specyficznie i wyłącznie na celu usług w społeczeństwie informacyjnym, lub które podlegają dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 97/13.WE z 10 kwietnia 1997 r. dotyczącej ram wspólnych dla ogólnych zezwoleń oraz licencji indywidualnych w sektorze usług telekomunikacyjnych 228 Dz.U. WE nr L 117, z 13.06.1977, str. 15. 8.

ARTYKUŁ 5

Ogólne informacje, które należy dostarczyć

1. Poza innymi wymaganiami w dziedzinie informacji przewidzianymi przez prawo wspólnotowe, państwa członkowskie dbają o to, żeby świadczący usługi umożliwił łatwy dostęp, bezpośredni i stały, dla adresatów usługi oraz dla właściwych władz, co najmniej do następujących informacji:
 - a) nazwa świadczącego usługi;
 - b) adres geograficzny, pod którym świadczący usługi prowadzi działalność gospodarczą;
 - c) dane personalne świadczącego usługi, łącznie z jego adresem poczty elektronicznej, umożliwiającym szybki kontakt oraz bezpośrednio i skuteczne porozumiewanie się z nim;
 - d) w przypadku kiedy świadczący usługi jest wpisany w rejestr handlowy lub w jakiś inny podobny rejestr publiczny, rejestr handlowy, w którym jest on wpisany oraz jego numer wpisania do rejestru, lub równoważne środki identyfikacji znajdujące się w rejestrze;
 - e) w przypadku kiedy działalność podlega systemowi zezwolenia, dane właściwych władz nadzorczych;
 - f) co się tyczy zawodów podlegających regulacjom:
 - każda izba zawodowa lub instytucja równoważna, do której świadczący usługi jest wpisany,
 - tytuł zawodowy oraz państwo członkowskie, w którym został on przyznany,
 - odniesienie do przepisów zawodowych mających zastosowanie w państwie członkowskim, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza, oraz do sposobów dostępu do niej;
 - g) w przypadku kiedy świadczący usługi wykonuje działalność podlegającą podatkowi VAT, numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 22 ust. 1 siódmej dyrektywy

Rady 77/388/EWG z 17 maja 1977 r. w dziedzinie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do podatków od obrotu - Wspólny system podatku od wartości dodanej: jednolita podstawa 229 Dz.U. WE nr L 145, z 13.06.1977, str. 1. Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 1999/85/WE (Dz.U. WE nr L 227, z 28.10.1999, str. 34). 9.

2. Poza innymi wymaganiami w dziedzinie informacji przewidzianymi przez prawo wspólnotowe, państwa członkowskie dbają co najmniej o to, żeby w czasie gdy usługi w społeczeństwie informacyjnym wymieniały ceny, a te ostatnie były wskazane w sposób wyraźny i niedwuznaczny i określały przede wszystkim czy podatki oraz koszty dostawy są wliczone w cenę.

Sekcja 2: Informacje handlowe

ARTYKUŁ 6

Informacje, które należy dostarczyć

Poza innymi wymaganiami w dziedzinie informacji, przewidzianymi przez prawo wspólnotowe, państwa członkowskie dbają o to, żeby informacje handlowe, które stanowią część usługi w społeczeństwie informacyjnym, lub które stanowią taką usługę, odpowiadały przynajmniej następującym warunkom:

- a) informacja handlowa powinna być jasno dająca się zidentyfikować jako taka;
- b) osoba fizyczna lub prawna, na rachunek której przesyła się informację handlową powinna być jasno dająca się zidentyfikować;
- c) jeżeli są one dozwolone w państwie członkowskim, w którym świadczący usługi prowadzi działalność gospodarczą, oferty promocyjne, takie jak rabaty, premie oraz prezenty, powinny być jasno dające się zidentyfikować jako takie, a warunki korzystania z nich powinny być łatwo dostępne i przedstawione w sposób dokładny i niedwuznaczny;
- d) jeżeli są one dozwolone w państwie członkowskim, w którym świadczący usługi prowadzi działalność gospodarczą, konkursy lub gry promocyjne powinny być jasno dające się zidentyfikować jako takie, a warunki uczestnictwa w nich powinny być łatwo dostępne i przedstawione w sposób dokładny i niedwuznaczny.

ARTYKUŁ 7

Informacje handlowe, o które się nie zabiega

1. Poza innymi wymaganiami przewidzianymi przez prawo wspólnotowe, państwa członkowskie, które zezwalają na informacje handlowe, o które się nie zabiega, przesyłane pocztą elektroniczną, dbają o to, żeby informacje handlowe przesyłane przez świadczącego usługi prowadzącego działalność gospodarczą na ich terytorium, mogły być identyfikowane w sposób jasny i niedwuznaczny od ich otrzymania przez adresata.

2. Bez uszczerbku dla dyrektywy 97/7/WE oraz dyrektywy 97/66/WE, państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zagwarantowanie, żeby świadczący usługi, którzy przesyłają pocztą elektroniczną informacji handlowych, o które się nie zabiega, konsultowali regularnie rejestry "opt-out" , w których osoby fizyczne, które nie życzą sobie otrzymywania tego typu informacji mogą się wpisać, i szanowali życzenie tych ostatnich.

ARTYKUŁ 8

Zawody podlegające regulacjom

1. Państwa członkowskie dbają o to, żeby używanie informacji handlowych, które stanowią część usługi w społeczeństwie informacyjnym, dostarczonej przez przedstawiciela zawodu podlegającego regulacjom, lub które stanowią taką usługę, były dopuszczane z zastrzeżeniem przestrzegania przepisów zawodowych mających na celu, przede wszystkim, niezależność, godność oraz honor zawodu, jak też i tajemnicę zawodową oraz lojalność w stosunku do klientów i innych przedstawicieli zawodu.
2. Bez uszczerbku dla autonomii instytucji i stowarzyszeń zawodowych, państwa członkowskie i Komisja zachęcają stowarzyszenia i instytucje zawodowe do opracowywania kodów zachowania się na poziomie wspólnotowym w celu sprecyzowania informacji, które mogą zostać dostarczone dla celów informacji handlowych z poszanowaniem przepisów, o których mowa w ust. 1.
3. Podczas opracowywania propozycji odnoszących się do inicjatyw wspólnotowych, które mogą okazać się konieczne dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego w stosunku do informacji, o których mowa w ust. 2, Komisja bierze należycie pod uwagę kody zachowania się mające zastosowanie na poziomie wspólnotowym i działa w ścisłej współpracy ze stowarzyszeniami i instytucjami zawodowymi branżami pod uwagę.
4. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie oprócz dyrektyw wspólnotowych, którym podlega dostęp do działalności zawodów podlegających regulacjom oraz wykonywanie tych zawodów.

Sekcja 3: Umowy zawierane drogą elektroniczną

ARTYKUŁ 9

Traktowanie umów

1. Państwa członkowskie dbają, żeby ich system prawny umożliwiał zawieranie umów drogą elektroniczną. Państwa członkowskie dbają przede wszystkim o to, żeby system prawny mający zastosowanie do procesu umownego nie stanowił przeszkody dla używania umów elektronicznych, ani nie prowadził do pozbawienia skutku i mocy prawnej takich umów z tego powodu, że są one zawierane drogą elektroniczną.

2. Państwa członkowskie mogą zapewnić, żeby ust. 1 nie miał zastosowania do wszystkich umów lub do niektórych z nich, które podlegają następującym kategoriom:
 - a) umowy, które tworzą lub przekazują prawa do nieruchomości, z wyjątkiem prawa najmu;
 - b) umowy, dla których prawo wymaga interwencji sądów, władz publicznych lub zawodów sprawujących władzę publiczną;
 - c) umowy rękojmi oraz gwarancji dostarczane przez osoby działające w celach, które nie wchodzą w ramy ich działalności zawodowej lub handlowej;
 - d) umowy podlegające prawu rodzinnemu lub prawu spadkowemu.
3. Państwa członkowskie wskazują Komisji kategorie, o których mowa w ust. 2, , których nie stosują one w ust. 1. Co pięć lat przedstawiają one Komisji raport w sprawie zastosowania przepisów ust. 2 tłumacząc powody, dla których uważają one za konieczne zachowanie kategorii, o których mowa w ust. 2 lit. b), do których nie stosują one przepisów ust. 1.

ARTYKUŁ 10

Informacje, które należy dostarczyć

1. Poza innymi wymaganiami w dziedzinie informacji, przewidzianymi przez prawo wspólnotowe, państwa członkowskie zadbają o to, żeby, za wyjątkiem sytuacji, kiedy strony, które nie są konsumentami zgodziły się na to w inny sposób, świadczący usługi dostarczył przynajmniej informacje wymienione poniżej, sformułowane w sposób jasny, zrozumiały i niedwuznaczny i zanim adresat usługi dokona zamówienia:
 - a) różne etapy techniczne do przejścia w drodze do podpisania umowy;
 - b) czy raz podpisana umowa jest zapisywana w rejestr czy nie przez świadczącego usługi oraz czy jest ona dostępna;
 - c) środki techniczne dla zidentyfikowania i poprawienia błędów popełnionych we wpisywaniu danych przed dokonaniem zamówienia;
 - d) języki proponowane w celu zawarcia umowy.
2. Państwa członkowskie zadbają o to, żeby, za wyjątkiem sytuacji, kiedy strony, które nie są konsumentami zgodziły się na to w inny sposób, świadczący usługi wskaże ewentualne stosowne kody zachowania się, którym on podlega, jak też informacje dotyczące sposobu, w jaki kody mogą być dostępne drogą elektroniczną.
3. Klauzule kontraktowe oraz ogólne warunki dostarczone adresatowi powinny być tak przekazane, aby mógł on je zachować i je powielać.
4. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do umów zawartych wyłącznie za pomocą wymiany listów elektronicznych lub poprzez równoważne połączenia indywidualne.

ARTYKUŁ 11

Dokonanie zamówienia

1. Państwa członkowskie zadbaają o to, żeby, za wyjątkiem sytuacji, kiedy strony, które nie są konsumentami zgodziły się na to w inny sposób, w przypadkach kiedy adresat usługi dokonuje zamówienia za pomocą środków technologicznych, następujące zasady mają zastosowanie:
 - świadczący usługi powinien potwierdzić odbiór zamówienia adresata bez uzasadnionej zwłoki i drogą elektroniczną,
 - zamówienie oraz potwierdzenie odbioru uważane są za przyjęte, jeżeli strony, do których są one adresowane, mogą mieć do nich dostęp.
2. Państwa członkowskie zadbaają o to, żeby, za wyjątkiem sytuacji, kiedy strony, które nie są konsumentami zgodziły się na to w inny sposób, świadczący usługi oddał do dyspozycji adresata usługi stosowne środki techniczne, skuteczne i dostępne, pozwalające mu zidentyfikować błędy popełnione podczas wpisywania danych oraz poprawienia ich, przed dokonaniem zamówienia.
3. Przepisy ust. 1 myślnik pierwszy oraz ust. 2 nie mają zastosowania do umów zawartych wyłącznie za pomocą wymiany poczty elektronicznej lub za pomocą równoważnych połączeń indywidualnych.

Sekcja 4: Odpowiedzialność świadczących usługi występujących w charakterze pośredników

ARTYKUŁ 12

Simple transport ("Mere conduit")

1. Państwa członkowskie zadbaają o to, żeby, w przypadku dostarczenia usługi w społeczeństwie informacyjnym polegającej na przekazywaniu, w sieci połączeń komunikacyjnych, informacji dostarczanych przez adresata usługi lub na dostarczaniu dostępu do sieci połączeń komunikacyjnych, świadczący usługi nie był odpowiedzialny za przekazywane informacje, pod warunkiem, że świadczący usługi:
 - a) nie znajduje się u źródła przekazu;
 - b) nie dokonuje selekcji adresata przekazuoraz
 - c) nie dokonuje selekcji oraz nie zmienia informacji będących przedmiotem przekazu.
2. Działalności przekazywania oraz dostarczania dostępu, o których mowa w ust. 1, mieszczą w sobie składowanie automatyczne, pośrednie i tymczasowe przekazywanych informacji, pod warunkiem, że składowanie to służy wyłącznie do dokonywania

przekazu, w sieci połączeń komunikacyjnych, i że jego trwanie nie przekracza czasu logicznie koniecznego do przekazu.

3. Niniejszy artykuł nie narusza możliwości, dla sądownictwa lub władzy administracyjnej, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, wymagania od świadczącego usługi, żeby położył kres naruszaniu prawa, lub żeby zapobiegał naruszaniu prawa.

ARTYKUŁ 13

Forma składowania zwana "caching".

1. Państwa członkowskie zadają o to, żeby, w przypadku dostarczenia usługi w społeczeństwie informacyjnym polegającej na przekazywaniu, w sieci połączeń komunikacyjnych, informacji dostarczanych przez adresata usługi, świadczący usługi nie był odpowiedzialny z tytułu składowania automatycznego, pośredniego i tymczasowego tej informacji dokonywanego w celu uczynienia skuteczniejszym późniejszego przekazu informacji na prośbę innych adresatów usługi, pod warunkiem, że;

- a) świadczący usługi nie zmienia informacji;
- b) świadczący usługi zastosuje się do warunków dostępu do informacji;
- c) świadczący usługi zastosuje się do przepisów dotyczących wydobycia informacji na światło dzienne, wskazanych w sposób szeroko uznany i używany przez przedsiębiorstwa;
- d) świadczący usługi nie będzie przeszkadzał w legalnym używaniu technologii, szeroko uznanej i używanej przez przemysł, w celu otrzymania danych dotyczących używania informacji

oraz

- e) świadczący usługi będzie działał szybko w celu wycofania informacji, którą przechowywał lub w celu uniemożliwienia do niej dostępu od chwili, kiedy w rzeczywistości dowiaduje się o tym, że informacja na początku przekazu została wycofana z sieci, lub o tym, że sąd lub władze administracyjne nakazały wycofanie informacji lub uniemożliwienie dostępu do niej.
2. Niniejszy artykuł nie narusza możliwości, dla sądownictwa lub władzy administracyjnej, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, wymagania od świadczącego usługi, żeby położył kres naruszaniu prawa, lub żeby zapobiegał naruszaniu prawa.

ARTYKUŁ 14

Hosting.

1. Państwa członkowskie zadają o to, żeby, w przypadku dostarczenia usługi w społeczeństwie informacyjnym polegającej na składowaniu informacji dostarczanych

przez adresata usługi, świadczący usługi nie był odpowiedzialny za informacje składowane na prośbę adresata usługi, pod warunkiem, że:

a) świadczący usługi nie wiedział w rzeczywistości o działalności lub o niedozwolonych informacjach i, co się tyczy powództwa o odszkodowanie, nie wiedział o faktach lub o okolicznościach, według których działalność lub niedozwolona informacja jest oczywista

lub

b) świadczący usługi, od chwili kiedy zastaje takie okoliczności, działa niezwłocznie w celu wycofania informacji lub uniemożliwienia dostępu do nich.

2. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania, jeżeli adresat usługi działa pod władzą lub pod kontrolą świadczącego usługi.
3. Niniejszy artykuł nie narusza możliwości, dla sądownictwa lub władzy administracyjnej, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, wymagania od świadczącego usługi, żeby położył kres naruszaniu prawa, lub żeby zapobiegał naruszaniu prawa oraz nie narusza także możliwości, dla państw członkowskich, wprowadzenia procedur, którym podlegałoby wycofywanie tych informacji lub działań w celu uniemożliwienia do nich dostępu.

ARTYKUŁ 15

Brak ogólnego obowiązku w zakresie nadzoru

1. Państwa członkowskie nie powinny narzucać świadczącym usługi, co do dostarczania usług, o których mowa w art. 12, 13 i 14, ogólnego obowiązku nadzorowania informacji, które przekazują lub składują, lub ogólnego obowiązku aktywnego badania faktów i okoliczności wynikających z niedozwolonych działalności.
2. Państwa członkowskie mogą wprowadzić, w stosunku do świadczących usługi w społeczeństwie informacyjnym, obowiązek szybkiego informowania właściwych władz publicznych o zacytowanych działaniach niedozwolonych, które wykonywali adresaci ich usług, lub o cytowanych niedozwolonych informacjach, które ci ostatni by dostarczyli, albo przekazywać właściwym władzom, na ich prośbę, informacje umożliwiające identyfikację adresatów ich usług, z którymi zawarli oni umowę hostingu.

ROZDZIAŁ III

REALIZACJA

ARTYKUŁ 16

Kody zachowania się

1. Państwa członkowskie oraz Komisja wspierają:
 - a) opracowywanie, przez stowarzyszenia i organizacje przedsiębiorstw, zawodowe lub konsumenckie, kodów zachowania się na poziomie wspólnotowym, przygotowanych do przyczyniania się do sprawnego zastosowania art. 5-15;
 - b) dobrowolne przekazywanie Komisji projektów kodów zachowania się na poziomie krajowym lub wspólnotowym;
 - c) dostępność drogą elektroniczną do kodów zachowania się w językach wspólnotowych;
 - d) informowanie państw członkowskich oraz Komisji, przez stowarzyszenia lub organizacje przedsiębiorstw, zawodowych lub konsumenckich, o ich ocenach zastosowania ich kodów zachowania się oraz ich wpływu na praktykę, zwyczaje i obyczaje odnoszące się do handlu elektronicznego; e) stworzenie kodów zachowania, aby było to przejawem ochrony nieletnich oraz godności ludzkiej.
2. Państwa członkowskie oraz Komisja zachęcają stowarzyszenia i organizacje reprezentujące konsumentów, do uczestnictwa w opracowywaniu oraz zastosowaniu kodów zachowania się mających wpływ na ich interesy i opracowanych stosownie do ust. 1 lit. a). W danym przypadku, od stowarzyszeń reprezentujących osoby cierpiące na widoczne upośledzenie oraz, ogólnie rzecz biorąc, osoby upośledzone, powinno zbierać się informacje w celu wzięcia pod uwagę ich specyficznych potrzeb.

ARTYKUŁ 17

Pozasądowe rozstrzyganie sporów

1. Państwa członkowskie zadbają o to, żeby, w przypadku niezgody między świadczącym usługi w społeczeństwie informacyjnym a adresatem usługi, ich ustawodawstwo nie stanowiło przeszkody w używaniu mechanizmów pozasądowego rozstrzygania dla rozstrzygania sporów, rozporządzalnych w prawie krajowym, łącznie z użyciem stosownych środków elektronicznych.
2. Państwa członkowskie zachęcają organy pozasądowego rozstrzygania sporów, w szczególności co się tyczy sporów w zakresie konsumpcji, do funkcjonowania w sposób zapewniający stosowne gwarancje proceduralne dla stron branż pod uwagę.

3. Państwa członkowskie zachęcają organy pozasądowego rozstrzygania sporów do przekazywania Komisji informacji o ważnych decyzjach, które podejmują w zakresie usług w społeczeństwie informacyjnym, jak też każdą inną informację dotyczącą praktyk, obyczajów i zwyczajów odnoszących się do handlu elektronicznego.

ARTYKUŁ 18

Odwołanie się do sądu

1. Państwa członkowskie zadbają o to, żeby odwołania do sądu rozporządzalne w prawie krajowym dotyczące usług w społeczeństwie informacyjnym umożliwiały szybkie przyjmowanie środków, łącznie z użyciem drogi zarządzenia tymczasowego sądu w sprawach nie cierpiących zwłoki, mających na celu położenie kresu każdemu przytoczonemu naruszeniu prawa oraz zapobieżenie każdemu nowemu naruszeniu branych pod uwagę interesów.
2. W załączniku do dyrektywy 98/27/WE dodaje się następujący tekst:
„11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/31/WE z 8 czerwca 2000 r. odnoszących się do niektórych aspektów usług w społeczeństwie informacyjnym, a w szczególności handlu elektronicznego, na rynku wewnętrznym ("dyrektywa dotycząca handlu elektronicznego") (Dz.U. WE nr L 178, z 17.07.2000, str. 1)."

ARTYKUŁ 19

Współpraca

1. Państwa członkowskie dysponują wystarczającymi środkami kontroli oraz dochodzenia koniecznymi do skutecznej realizacji niniejszej dyrektywy oraz zadbają o to, żeby świadczący usługi dostarczali im wymaganych informacji.
2. Państwa członkowskie współpracują z innymi państwami członkowskimi; w tym celu, wyznaczają one jeden lub więcej punktów kontaktowych, z których przekazują one dane innym państwom członkowskim i Komisji.
3. Państwa członkowskie dostarczają w jak najkrótszym terminie i zgodnie z prawem krajowym wsparcia i informacji, żądanych przez inne państwa członkowskie i przez Komisję, łącznie z użyciem stosownych środków elektronicznych.
4. Państwa członkowskie ustanawiają punkty kontaktowe dostępne przynajmniej drogą elektroniczną, do których adresaci usług oraz świadczący usługi mogą się zwracać, żeby:
 - a) otrzymać informacje ogólne na temat ich praw i obowiązków w zakresie umownym, jak też na temat procedur reklamacyjnych oraz odwołań rozporządzalnych w razie sporów, łącznie z informacjami na temat praktycznych aspektów związanych z używaniem tych procedur;
 - b) otrzymać dane władz, stowarzyszeń lub organizacji, w których mogą oni otrzymać inne informacje lub wsparcie praktyczne.

5. Państwa członkowskie wspierają przekazywanie Komisji ważnych decyzji administracyjnych i sądowych, podejmowanych na ich terytorium dotyczących sporów odnoszących się do usług w społeczeństwie informacyjnym, jak też i praktyk, obyczajów i zwyczajów odnoszących się do handlu elektronicznego. Komisja przekazuje te decyzje innym państwom członkowskim.

ARTYKUŁ 20

Sankcje

Państwa członkowskie określają system sankcji mający zastosowanie do naruszeń przepisów krajowych, przyjętych z zastosowaniem niniejszej dyrektywy, i podejmują wszelkie konieczne środki dla zapewnienia ich realizacji. Sankcje w ten sposób przewidziane powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

ARTYKUŁ 21

Powtórne badania

1. Przed 17 lipca 2003 a następnie co dwa lata, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu raport z zastosowania niniejszej dyrektywy, któremu towarzyszyć będą, w danym przypadku, propozycje mające na celu przyjęcie ewolucji prawnej, technicznej i ekonomicznej w dziedzinie usług w społeczeństwie informacyjnym, a w szczególności co się tyczy prewencji i przestępczości, ochrony nieletnich, ochrony konsumentów oraz sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego.
2. Raport ten, badając konieczność przyjęcia niniejszej dyrektywy, analizuje w szczególności konieczność przedstawienia propozycji odnoszących się do odpowiedzialności dostawców łączy hipertekstowych oraz usług narzędzi lokacyjnych, procedur notyfikacyjnych oraz cofania (notice and take down) i przypisywania odpowiedzialności po cofnięciu treści. Raport analizuje także konieczność przewidzenia warunków dodatkowych w celu zwolnienia od odpowiedzialności, przewidzianego w art. 12 i 13, biorąc pod uwagę ewolucję technik, oraz możliwość zastosowania zasad rynku wewnętrznego do wysyłania pocztą elektroniczną informacji handlowych, o które się nie zabiega.

ARTYKUŁ 22

Transponowanie

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy przed 17 stycznia 2002 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.
2. Skoro państwa członkowskie przyjmują przepisy, o których mowa w ust. 1, to powinny one zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

ARTYKUŁ 23

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

ARTYKUŁ 24

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 8 czerwca 2000 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

N. FONTAINE
Przewodniczący

G. d'OLIVEIRA MARTINS
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

ODSTĘPSTWA OD ART. 3

Jak przewiduje się w art. 3 ust. 3, ust. 1 i 2 art. 3 nie mają zastosowania w następujących przypadkach:

- prawo autorskie, prawa pochodne, prawa, o których mowa w dyrektywie 87/54/EWG11 Dz.U. WE nr L 24, z 27.01.1987, str. 36. i w dyrektywie 96/9/WE22 Dz.U. WE nr. L 77, z 27.03.1996, str. 20., jak też prawa własności przemysłowej,
- emitowanie pieniądza elektronicznego przez instytucje, dla których państwa członkowskie zastosowały odstępstwa przewidziane w art. 8 ust. 1 dyrektywy 2000/46/WE33 Dotychczas nie opublikowana w Dzienniku Urzędowym.,
- art. 44 ust. 2 dyrektywy 85/611/EWG44 Dz.U. WE nr L 375, z 31.12.1985, str. 3. Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 95/26/WE (Dz.U. WE nr L 168, z 18.07.1995, str. 7).,
- art. 30 oraz tytuł IV dyrektywy 92/49/EWG 55 Dz.U. WE nr L 228, z 11.08.1992, str. 1. Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 95/26/WE., tytuł IV dyrektywy 92/96/EWG66 Dz.U. WE nr L 360, z 9.12.1992, str. 1. Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 95/26/WE., art. 7 i 8 dyrektywy 88/357/EWG77 Dz.U. WE nr L 172, z 4.07.1988, str. 1. Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 92/49/EWG. oraz art. 4 dyrektywy 90/619/EWG88 Dz.U. WE nr L 330, z 29.11.1990, str. 50. Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 92/96/EWG.,
- swoboda stron w wybieraniu prawa mającego zastosowanie do ich umów,
- zobowiązania umowne dotyczące umów zawartych przez konsumentów,
- formalna prawomocność umów tworzących lub przekazujących prawa do nieruchomości, jeśli te umowy podlegają formalnym wymogom bezwzględnie obowiązującym według prawa danego państwa członkowskiego, w którym nieruchomość się znajduje,
- zezwolenie na przesyłanie informacji handlowych, o które się nie zabiega, drogą elektroniczną.